

utfärdad den 20 november 1997.

Utkom från trycket
den 2 december 1997

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens tillämpningsområde

1 § I denna lag ges föreskrifter om elektriska anläggningar, om handel med el i vissa fall samt om elsäkerhet.

Definitioner

2 § Med elektrisk anläggning avses i denna lag en anläggning med däri ingående särskilda föremål för produktion, överföring eller användning av el.

Om olika delar av en och samma anläggning har skilda innehavare, anses varje sådan del som en särskild anläggning. Om en anläggning för användning av el är ansluten till en eller flera andra sådana anläggningar och är anläggningarna i samma innehavares hand, skall anläggningarna anses som en och samma anläggning.

3 § Elektriska anläggningar indelas med hänsyn till farlighetsgraden i starkströmsanläggningar och svagströmsanläggningar.

Närmare bestämmelser om denna indelning meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

4 § Med nätverksamhet avses att ställa elektriska starkströmsledningar till förfogande för överföring av el. Till nätverksamhet hör också projektering, byggande och underhåll av ledningar, ställverk och transformatorstationer, anslutning av elektriska anläggningar, mätning av överförd effekt och energi samt annan verksamhet som behövs för att överföra el på det elektriska nätet.

Med anslutning av elektriska anläggningar avses också återinkoppling av en befintlig anläggning och höjning av avtalad effekt i inmatnings- eller uttagspunkt.

5 § Med nättariff avses avgifter och övriga villkor för överföring av el och för anslutning till en ledning eller ett ledningsnät.

6 § Regeringen skall utse en myndighet som skall handlägga de frågor som enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ligger på nätmyndigheten.

¹ Prop. 1996/97:136, bet. 1997/98:NU3, rskr. 1997/98:27.

2 kap. Nätkoncession m.m.*Allmänt om nätkoncession*

1 § En elektrisk starkströmsledning får inte byggas eller användas utan tillstånd (nätkoncession) av regeringen. Till byggandet av en ledning räknas även schaktning, skogsavverkning eller liknande åtgärder för att bereda plats för ledningen.

Regeringen får bemyndiga nätmyndigheten att pröva frågor om nätkoncession som inte avser en utlandsförbindelse.

2 § En nätkoncession skall avse en ledning med i huvudsak bestämd sträckning (nätkoncession för linje) eller ett ledningsnät inom ett visst område (nätkoncession för område).

I ett beslut om nätkoncession för område skall en högsta tillåtna spänning för ledningsnätet anges.

3 § En transformator- eller kopplingsstation som skall anslutas till en eller flera nya ledningar för vilka det krävs nätkoncession för linje får inte börja byggas förrän nätkoncession har meddelats för byggande av minst en av de nya ledningarna.

4 § Regeringen får föreskriva undantag från kravet på nätkoncession enligt 1 § och förbudet att börja bygga enligt 3 § i fråga om vissa slag av ledningar eller stationer eller i fråga om ledningar eller stationer inom vissa områden. En sådan föreskrift får dock inte avse utlandsförbindelser.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, nätmyndigheten får i det enskilda fallet medge undantag från kravet på nätkoncession enligt 1 §. Undantag får medges bara för ledningar som är i bruk den 1 januari 1998. Undantag skall medges för en bestämd tid, som kan förlängas.

5 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, nätmyndigheten får, om det finns särskilda skäl, medge att en elektrisk starkströmsledning får byggas redan innan behövlig nätkoncession har meddelats eller att en transformator- eller kopplingsstation får byggas utan hinder av bestämmelsen i 3 §. När en sådan ledning är färdig att tas i bruk får regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, nätmyndigheten medge att ledningen används tills vidare under högst tre år i avvaktan på att ansökan om nätkoncession slutligt avgörs.

Förutsättningar för meddelande av nätkoncession

6 § Nätkoncession får meddelas endast om anläggningen är lämplig från allmän synpunkt.

7 § En nätkoncession för linje får endast om det finns särskilda skäl meddelas för en ledning som är avsedd för spänning som inte överstiger högsta tillåtna spänning för de områden med nätkoncession som berörs av ledningen.

8 § En nätkoncession för linje får inte strida mot en detaljplan eller områdesbestämmelser. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

Vid prövning av frågor om meddelande av nätkoncession för linje skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m.m. tillämpas.

9 § Nätkoncession för område får meddelas endast om området utgör en med hänsyn till nätverksamheten lämplig enhet. Nätkoncession får inte meddelas för ett område som helt eller delvis sammanfaller med ett annat koncessionsområde.

10 § Nätkoncession får beviljas endast den som från allmän synpunkt är lämplig att utöva nätverksamhet. Nätkoncession för område får beviljas endast den som dessutom är lämplig att bedriva nätverksamhet inom det begärda området.

Nätkoncession för en utlandsförbindelse får beviljas endast den som innehar nätkoncession för stamnätet eller största delen därav. Nätkoncession får dock beviljas även andra om ledningen är av mindre betydelse för det samlade överföringsnätet till utlandet.

Villkor för nätkoncession

11 § En nätkoncession skall förenas med de villkor som behövs för att skydda allmänna intressen och enskild rätt samt med de villkor för anläggningens utförande och nyttjande som behövs av säkerhetsskäl eller som av annat skäl behövs från allmän synpunkt.

12 § Gränserna för en nätkoncession för område får ändras av nätmyndigheten, om det behövs för en ändamålsenlig nätverksamhet och det kan ske utan synnerlig olägenhet för koncessionshavaren.

Nätkoncessions giltighetstid

13 § En nätkoncession skall meddelas för fyrtio år, om den avser linje, och för tjugofem år, om den avser område. Om det finns särskilda skäl eller om sökanden begär det, får kortare tid bestämmas.

Förlängning av giltighetstiden

14 § Nätkoncessionens giltighetstid får på ansökan av koncessionshavaren förlängas med fyrtio år i taget, om nätkoncessionen avser linje, och med tjugofem år i taget, om den avser område. Om det finns särskilda skäl eller om sökanden begär det, får kortare tid bestämmas.

I ett ärende om förlängning av giltighetstiden skall 2 § andra stycket och 6-11 §§ tillämpas.

Ansökan om förlängning av giltighetstiden skall göras senast två år före koncessionstidens utgång. Nätkoncessionen gäller till dess att ansökningen har prövats slutligt.

Om det finns särskilda skäl, får en nätkoncessions giltighetstid förlängas även om giltighetstiden inte har löpt ut.

15 § Om det finns särskilda skäl får, på ansökan av koncessionshavaren, en nätkoncessions giltighetstid förlängas tillfälligt på oförändrade villkor. En tillfällig förlängning får meddelas för högst fem år.

Ett ärende enligt första stycket får avgöras utan att någon annan än sökanden haft tillfälle att yttra sig.

Överlåtelse och upphörande av nätkoncession

16 § En nätkoncession får inte överlåtas utan tillstånd av regeringen. Regeringen får bemyndiga nätmyndigheten att pröva frågor om överlåtelse av nätkoncession som inte avser en utlandsförbindelse.

Vid prövning av en ansökan om överlåtelse av nätkoncession skall 10 § tillämpas.

17 § En koncessionshavare får tillfälligt ta en ledning som omfattas av nätkoncession för linje ur bruk. Ledningen får dock inte vara ur bruk längre tid än sammanlagt tre år utan tillstånd av regeringen. Regeringen får bemyndiga nätmyndigheten att pröva frågor om tillstånd att tillfälligt ta en ledning ur bruk om ledningen inte utgör en utlandsförbindelse.

Tillstånd enligt första stycket får inte meddelas, om det är olämpligt ur elförsörjningssynpunkt. Ett tillstånd skall meddelas för viss tid.

18 § En nätkoncession får återkallas helt eller delvis,

1. om en ledning eller ett ledningsnät inte längre behövs för en säker elförsörjning, eller

2. om koncessionshavaren i väsentlig mån inte fullgör sina skyldigheter enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt villkor i nätkoncessionen.

Frågor om återkallelse av nätkoncession prövas av nätmyndigheten. Avser nätkoncessionen en utlandsförbindelse, prövas dock frågan om återkallelse av regeringen.

19 § Om en nätkoncession upphör att gälla, är den som senast haft nätkoncessionen skyldig att ta bort ledningen med tillhörande anläggningar och vidta andra åtgärder för återställning, om det behövs från allmän eller enskild synpunkt.

I samband med att nätkoncessionen upphör skall nätmyndigheten fastställa koncessionshavarens skyldigheter enligt första stycket.

Om den som senast har haft nätkoncessionen inte fullgör sina skyldigheter enligt första stycket, får nätmyndigheten förelägga honom vid vite att fullgöra skyldigheterna eller besluta att åtgärderna skall vidtas på koncessionshavarens bekostnad. Ett beslut om att åtgärderna skall vidtas på koncessionshavarens bekostnad får verkställas.

20 § Om en elektrisk starkströmsledning har byggts utan nätkoncession, där sådan behövs, får nätmyndigheten förelägga ledningens innehavare att ta bort ledningen med tillhörande anläggningar och vidta andra åtgärder för återställning, om det behövs från allmän eller enskild synpunkt.

Om ledningens innehavare inte fullgör sina skyldigheter enligt första stycket, får nätmyndigheten förelägga honom vid vite att fullgöra skyldighe-

terna eller besluta att åtgärderna skall vidtas på koncessionshavarens bekostnad. Ett beslut om att åtgärderna skall vidtas på koncessionshavarens bekostnad får verkställas.

21 § Om någon annans mark behöver tas i anspråk för sådana återställningsåtgärder som avses i 19 eller 20 §, får nätmyndigheten besluta att tillträde till marken skall lämnas under viss tid.

Återställningsåtgärderna skall utföras så, att minsta skada och intrång vållas. Byggnader får uppföras eller vägar byggas endast om markens ägare och den som har nyttjanderätt eller servitut avseende marken samtyckt till det eller nätmyndigheten lämnat tillstånd till åtgärden. Tillstånd får lämnas endast om åtgärden är oundgängligen nödvändig för att återställningsåtgärderna skall kunna vidtas.

Om återställningsåtgärderna föranleder skada eller intrång, skall ersättning för detta lämnas. Talan om ersättning väcks vid den fastighetsdomstol inom vars område marken eller större delen av denna ligger.

Flyttning av ledning i vissa fall

22 § Innehavaren av en elektrisk ledning som har dragits fram inom området för en befintlig allmän väg, enskild väg som hålls öppen för trafik, järnväg, tunnelbana eller spårväg eller kanal eller annan sådan vattentrafikled (trafikled) är skyldig att, vid ändring av trafikleden, vidta de åtgärder med ledningen som behövs för att ändringen av trafikleden skall kunna genomföras. Ledningens innehavare skall svara för kostnaderna för dessa åtgärder.

23 § Om syftet med en ledning är att överföra el för belysning av en allmän väg, skall väghållaren ersätta ledningens innehavare för kostnader som avses i 22 §. Om ledningen även tjänar annat ändamål, skall ersättningen bestämmas efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Om det i fall som avses i 22 § har vidtagits åtgärder med en ledning där denna korsar en trafikled, skall den som förvaltar trafikleden ersätta ledningens innehavare för kostnaderna för andra åtgärder än flyttning av stolpe, stag eller liknande anordning inom trafikledens område.

24 § Om en ledning som har dragits fram inom område för en befintlig trafikled leder till ökade kostnader för trafikledens underhåll, skall innehavaren av ledningen ersätta dessa ökade kostnader.

25 § Om arbete på en ledning som är belägen inom område för annan trafikled än allmän väg kan inverka på trafiksäkerheten eller om arbetet medför större ingrepp i trafikleden, skall det utföras efter anvisningar av den som förvaltar trafikleden eller genom hans försorg. Ledningens innehavare svarar för kostnaderna för arbetet, om inte annat följer av 23 §.

I fråga om arbete med ledning inom område för allmän väg gäller särskilda bestämmelser.

26 § Innehavare av en starkströmsledning inom område för järnväg skall ersätta den kostnad och skada som kan komma att tillfogas järnvägsföretaget genom att ledningen dras fram, begagnas eller underhålls.

3 kap. Nätverksamhet m.m.*Avgränsning av nätverksamhet*

1 § En juridisk person som bedriver nätverksamhet får inte bedriva produktion av eller handel med el.

Utan hinder av första stycket får produktion av el bedrivas tillsammans med nätverksamhet av samma juridiska person, om produktionen

1. uteslutande är avsedd att täcka nätförluster, eller
2. sker i mobila reservkraftaggregat som är avsedda för tillfälligt bruk vid elavbrott.

Redovisning av nätverksamhet

2 § Nätverksamhet skall ekonomiskt redovisas skilt från annan verksamhet.

3 § Vid redovisning av nätverksamhet som grundas på nätkoncession för område skall varje område redovisas för sig, om inte nätmyndigheten på koncessionshavarens begäran beviljar undantag. Sådant undantag skall beviljas, om de berörda områdena ligger geografiskt nära varandra och samtagna utgör en för nätverksamhet lämplig enhet.

Ett beviljat undantag är för sin giltighet beroende av att en enhetlig närtariff tillämpas för samtliga områden som omfattas av undantaget.

När koncessionstiden för något av de områden som omfattas av undantaget löper ut, skall nätmyndigheten pröva om undantaget skall bestå.

Nätkoncession för område skall redovisas skilt från nätkoncession för linje. Regeringen får föreskriva undantag beträffande ledningar som omfattas av nätkoncession för linje och som organisatoriskt och tekniskt ingår i ett nät som omfattas av nätkoncession för område.

4 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, nätmyndigheten får meddela ytterligare föreskrifter om redovisning av nätverksamhet.

Revision

5 § Revisor hos den som bedriver nätverksamhet skall göra en särskild granskning av redovisningen av nätverksamheten.

Revisorn skall årligen i ett särskilt intyg avge ett utlåtande i frågan om redovisningen av nätverksamheten skett enligt gällande bestämmelser. Intyget skall av företaget ges in till nätmyndigheten.

Regeringen får meddela närmare föreskrifter om revision av nätverksamhet.

Skyldighet att ansluta anläggning

6 § Den som har nätkoncession för linje är, om det inte finns särskilda skäl, skyldig att på skäliga villkor ansluta en elektrisk anläggning till ledningen.

Twister om koncessionshavarens skyldigheter enligt första stycket prövas av nätmyndigheten.

7 § Den som har nätkoncession för område är, om det inte finns särskilda skäl, skyldig att på skäliga villkor ansluta en elektrisk anläggning inom området till ledningsnätet.

Twister om koncessionshavarens skyldigheter enligt första stycket prövas av nätmyndigheten.

8 § Vill någon ansluta en elektrisk anläggning till en ledning som omfattas av en nätkoncession för linje i stället för till ett ledningsnät som omfattas av en nätkoncession för område, får den som har nätkoncessionen för linje göra anslutningen endast efter medgivande av den som har nätkoncession för området.

Om sådant medgivande inte lämnas, får nätmyndigheten, om det finns särskilda skäl, meddela tillstånd till anslutningen.

Skyldighet att överföra el

9 § Den som har nätkoncession är skyldig att på skäliga villkor överföra el för annans räkning.

Skyldighet att mäta överförd el

10 § Den som har nätkoncession är skyldig att utföra mätning av överförd el samt att rapportera resultaten av dessa mätningar i enlighet med de närmare föreskrifter som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, nätmyndigheten meddelar.

Kostnader för mätning

11 § Kostnaden för en mätare med tillhörande insamlingsutrustning och för dess installation i uttagspunkten hos en elanvändare skall av nätkoncessionshavaren debiteras elanvändaren. Elanvändare vars elförbrukning mäts genom direktmätning får dock inte debiteras mer än 2 500 kronor.

En elanvändare vars elförbrukning mäts på annat sätt än enligt de föreskrifter som meddelats med stöd av 10 § skall debiteras merkostnaden för denna mätning och för rapporteringen av mätresultaten.

Andra kostnader för mätning än de som nu nämnts får inte debiteras enskilda elanvändare.

Twister om nätkoncessionshavarens skyldigheter enligt denna paragraf prövas av nätmyndigheten.

12 § En elanvändare som är lågspänningskund och vars förbrukning inte mäts genom direktmätning har vid flyttning rätt att av nätkoncessionshavaren få tillbaka den del av erlagd kostnad som motsvarar värdet av mätaren med tillhörande insamlingsutrustning med beaktande av dess återstående tekniska livslängd. Belopp under 1 000 kr behöver dock inte betalas tillbaka till elanvändaren.

Twister om nätkoncessionshavarens skyldigheter enligt denna paragraf prövas av nätmyndigheten.

13 § Bestämmelserna i 11 § första och andra styckena och 12 § gäller inte elanvändare som köper sin el från innehavaren av leveranskoncession enligt 5 kap.

14 § Kostnaden för en mätare med tillhörande insamlingsutrustning och för dess installation i inmatningspunkten hos en elproducent skall av nätkoncessionshavaren debiteras elproducenten.

Tvister om nätkoncessionshavarens skyldigheter enligt denna paragraf prövas av nätmyndigheten.

Ersättning vid inmatning av el

15 § Innehavare av en produktionsanläggning har rätt till ersättning av den nätkoncessionshavare till vars ledningsnät anläggningen är ansluten. Ersättningen skall motsvara

1. värdet av den minskning av energiförluster som inmatning av el från anläggningen medför i nätkoncessionshavarens ledningsnät, och

2. värdet av den reduktion av nätkoncessionshavarens avgifter för att ha sitt ledningsnät anslutet till annan nätkoncessionshavarens ledningsnät som blir möjlig genom att anläggningen är ansluten till ledningsnätet.

Regeringen får meddela närmare föreskrifter om beräkningen av ersättningen enligt första stycket.

Tvister om nätkoncessionshavarens skyldigheter enligt denna paragraf prövas av nätmyndigheten.

4 kap. Nättariffer

Allmänt om nättariffer

1 § Nättariffer skall vara skäligen och utformade på sakliga grunder.

Vid bedömning av en nättariffs skälighet skall konsumentintresset särskilt beaktas. Hänsyn skall dessutom tas till kravet på en rimlig avkastning i nätverksamheten.

2 § Nättariffer för överföring av el skall utformas så, att betald avgift för att vara ansluten ger rätt att använda det elektriska nätet inom landet, med undantag för utlandsförbindelserna.

Särskilt om nättariffer för område

3 § Nättariffer för område, utom engångsavgift för anslutning, får inte utformas med hänsyn till var inom området en anslutning är belägen.

4 § Vid skälighetsbedömningen av en nättariff skall nättariffen för varje område bedömas för sig.

Om nätmyndigheten enligt 3 kap. 3 § har medgivit att flera nätkoncessioner för område får redovisas samlat, skall dock dessa vid skälighetsbedömningen anses utgöra ett område.

5 § På en ledning som omfattas av en nätkoncession för linje och där spänningen understiger 220 kilovolt (regionledning), får inte nättariffen, utom engångsavgift för anslutning, på varje spänningsnivå utformas med hänsyn till var en uttagpunkt är belägen i förhållande till ledningens anslutning till annan nätkoncessionshavares ledning som omfattas av nätkoncession för linje.

Tillstånd till avvikelse från vad som anges i första stycket får meddelas i enlighet med 6 §.

6 § Nättariffen för en enskild elanvändare vars anläggning är ansluten till en regionledning, skall, om nätmyndigheten på ansökan av nätkoncessionshavaren eller berörd elanvändare har meddelat tillstånd till det, utformas med hänsyn till var på regionledningen elanvändarens uttagpunkt är belägen.

Tillstånd enligt första stycket får meddelas endast om den berörda uttagspunkten fanns den 1 juli 1995 och ett avtal, innebärande att priset för överföringen av el baseras bland annat på uttagspunktens belägenhet, tillämpades den 1 juli 1995.

Tillstånd skall gälla från viss dag och meddelas för bestämd tid, högst tretio år.

Om tillstånd meddelats skall, vid fastställande av nättariff för elanvändaren, uttagspunktens belägenhet beaktas i samma utsträckning som i det avtal som nämns i andra stycket.

7 § Om en uttagpunkts läge ändras eller avses bli ändrat eller om den avtalade effekten i uttagspunkten höjs eller avses bli höjd efter det att nätmyndigheten meddelat tillstånd enligt 6 §, skall nätkoncessionshavaren anmäla det till nätmyndigheten.

När en sådan anmälan har gjorts skall nätmyndigheten pröva i vilken utsträckning och under vilken tid tillståndet skäligen skall gälla.

8 § Vid skälighetsbedömningen av nättariffen för en regionledning skall

1. nätkoncessionshavarens kostnader för att ha samtliga sina regionledningar inom en och samma region anslutna till en annan nätkoncessionshavares ledning bedömas samlat,

2. nätkoncessionshavarens kostnader för nedtransformering bedömas samlat för hela landet inom varje normalt spänningsintervall när lika många nedtransformeringar utförts för att nå detta spänningsintervall,

3. nätkoncessionshavarens övriga kostnader bedömas samlat inom varje normalt spänningsintervall för nätkoncessionshavarens samtliga regionledningar i hela landet.

9 § Vid skälighetsbedömningen av nättariffen för en ledning med en spänning om 220 kilovolt eller däröver (stamledning) skall alla kostnader för nätkoncessionshavarens samtliga ledningar i landet med undantag för utlandsförbindelserna bedömas samlat. Tariffen får dock utformas med hänsyn till var på nätkoncessionshavarens ledningsnät en anslutningspunkt är belägen.

10 § En innehavare av en produktionsanläggning som kan leverera en effekt om högst 1 500 kilowatt skall för överföring av el betala endast den del av avgiften enligt nättariffen som motsvarar den årliga kostnaden för mätning och rapportering på nätkoncessionshavarens nät. Innehavaren skall dessutom betala engångsavgift för anslutning samt avgift för mätare med tillhörande insamlingsutrustning och för dess installation i inmatningspunkten enligt 3 kap. 14 §.

Om flera sådana anläggningar som är belägna i närheten av varandra gemensamt matar in el på ledningsnätet, skall anläggningarna betraktas som separata anläggningar vid tillämpningen av denna paragraf.

Twister om de skyldigheter enligt första stycket som innehavaren av en produktionsanläggning har prövas av nätmyndigheten.

Rätt till uppgifter om nättariffer m.m.

11 § Den som har nätkoncession skall på begäran utan dröjsmål lämna skriftlig uppgift om sin nättariff. Uppgiften skall innehålla en upplysning om möjligheten att hos nätmyndigheten begära prövning enligt sista stycket.

Vid begäran om ny anslutning skall uppgifter enligt första stycket lämnas inom skälig tid.

Twister om nätkoncessionshavarens skyldigheter enligt första och andra styckena prövas av nätmyndigheten.

5 kap. Leveranskoncession

Allmänt om leveranskoncession

1 § Inom ett område som omfattas av nätkoncession för område enligt 2 kap. får inte leverans av el äga rum till anläggningar som är anslutna till det ledningsnät som omfattas av nätkoncessionen utan tillstånd (leveranskoncession) av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, nätmyndigheten. Leveranskoncession krävs dock inte för leverans i de fall som anges i 10 §.

2 § En leveranskoncession skall omfatta ett eller flera områden som omfattas av nätkoncession för område (leveransområde).

För varje leveransområde får endast en leveranskoncession meddelas.

Förutsättningar för meddelande av leveranskoncession

3 § Leveranskoncession får beviljas endast den som från allmän synpunkt är lämplig att leverera el inom leveransområdet.

Leveranskoncessions giltighetstid

4 § En leveranskoncession skall meddelas för bestämd tid, högst fem år.

5 § Gränserna för ett leveransområde får ändras av nätmyndigheten, om det behövs för ändamålsenlig leverans och det kan ske utan synnerlig olägenhet för koncessionshavaren.

Överlåtelse av leveranskoncession

6 § En leveranskoncession får inte överlåtas utan tillstånd av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, nätmyndigheten. Vid prövning av en ansökan om överlåtelse av leveranskoncession skall 3 § tillämpas.

Leveransskyldighet

7 § En innehavare av leveranskoncession är skyldig att leverera el för normala förbrukningsändamål åt var och en inom leveransområdet, om inte annat följer av 9 §.

Leveransskyldighet föreligger inte gentemot sådana elanvändare till vilka annan leverantör än innehavaren av leveranskoncession får leverera el enligt 10 § andra eller tredje stycket.

Twister om koncessionshavarens skyldigheter enligt denna paragraf prövas av nätmyndigheten.

8 § En elanvändare inom leveransområdet som köper el från någon annan än innehavaren av leveranskoncession men som i stället vill köpa el för normala förbrukningsändamål från denne, har rätt till det, om elanvändaren gjort anmälan om detta till koncessionshavaren minst en månad innan leveransen skall påbörjas.

Undantag från leveransskyldighet

9 § En innehavare av leveranskoncession är inte skyldig att inom ett område där fjärrvärme eller naturgas distribueras eller avses bli distribuerad, leverera el för värmeförsörjning av en byggnad, om elen är avsedd för värmeförsörjning på något annat sätt än med värmepump. Detsamma gäller om elen är avsedd för en värmepump och kommunfullmäktige har antagit riktlinjer om att värmepumpar inte bör förekomma inom området. Koncessionshavaren är dock skyldig att leverera el, om värmeförsörjningen av byggnaden med större fördel kan tillgodoses med el än med det för området gemensamma systemet. Om el har börjat levereras till en värmepump innan fullmäktige antog riktlinjerna, kvarstår skyldigheten att leverera så länge värmepumpen är i bruk.

Rätt för andra leverantörer att leverera el

10 § Andra leverantörer än innehavaren av leveranskoncession får inom leveransområdet leverera el för ändamål som inte omfattas av leveransskyldigheten enligt 7 § första stycket eller 9 §.

En sådan leverantör får inom leveransområdet också leverera el till elanvändare som skriftligen gjort anmälan om det till koncessionshavaren minst sex månader innan leveransen påbörjas.

En elanvändare som har ett avtal med koncessionshavaren om leverans av el med en reglerad uppsägningstid som är längre än sex månader eller som är tidsbestämt får dock inte köpa el av någon annan än koncessionshavaren för-
rån avtalet har upphört att gälla. I ett sådant fall krävs ingen anmälan enligt
andra stycket.

En elanvändare som avser att köpa el från en annan leverantör än innehavaren av leveranskoncession skall anmäla det till innehavaren av nätkoncession för området minst sex månader innan bytet av leverantör avses äga rum.

Twister om rätt att leverera el inom ett leveransområde prövas av nätmyndigheten.

Inköpsskyldighet

11 § Innehavare av leveranskoncession är skyldig att, om det inte finns särskilda skäl till undantag, köpa el från en produktionsanläggning som är belägen inom leveransområdet och kan leverera en effekt om högst 1 500 kilowatt. Om flera sådana anläggningar, som är belägna i närheten av varandra, gemensamt matar in el på ledningsnätet, skall anläggningarna betraktas som separata anläggningar vid tillämpningen av denna paragraf.

Twister om koncessionshavarens skyldigheter enligt första stycket prövas av nätmyndigheten.

Elpris

12 § Priset för el som levereras till elanvändare som har rätt till leverans enligt 7 § och för el som köps från en produktionsanläggning enligt 11 § skall vara skäligt.

6 kap. Utlandshandel

1 § Den som ingår avtal som medför att import eller export av el kommer att pågå under en tid av minst sex månader skall göra anmälan om avtalet till den myndighet som regeringen bestämmer. Sådan anmälan skall göras inom en månad från det att avtalet ingicks.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om anmälningskyldigheten.

7 kap. Kommunala elföretag

1 § Ett sådant kommunalt företag som avses i 3 kap. 16-18 §§ kommunallagen (1991:900) får, utan hinder av bestämmelsen i 2 kap. 1 § kommunallagen om anknytning till kommunens område eller dess medlemmar, utanför kommunens område bedriva

1. produktion av och handel med el samt därmed sammanhängande verksamhet, eller

2. nätverksamhet i geografisk närhet till företagets nätverksamhet inom kommunen i syfte att uppnå en ändamålsenlig nätverksamhet.

2 § Om ett sådant kommunalt företag som avses i 3 kap. 16-18 §§ kommunallagen (1991:900) bedriver sådan verksamhet som avses i 1 § 1 eller

distribution av fjärrvärme eller naturgas, skall verksamheten drivas på affärs­mässig grund och redovisas särskilt. Detta gäller dock inte företag som be­driver distribution av fjärrvärme eller naturgas i ett område där nätmyndig­heten har meddelat ett förbud enligt punkten 4 i övergångsbestämmelserna till lagen (1994:617) om ändring i lagen (1902:71 s. 1), innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar i deras lydelse enligt lagen (1994:1801) om ändring i nämnda lag.

8 kap. Systemansvar och balansansvar

Systemansvar

1 § Den myndighet som regeringen utser skall ha systemansvaret för el.

Med systemansvar för el avses det övergripande ansvaret för att elektriska anläggningar samverkar driftsäkert så att balans inom hela eller delar av lan­det kortsiktigt upprätthålls mellan produktion och förbrukning av el.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får, i den mån det behövs av hänsyn till driftsäkerheten hos det nationella elsystemet, med­dela föreskrifter om kontroll, provning eller besiktning samt andra föreskrif­ter som angår elektriska anläggningar, anordningar avsedda att anslutas till sådana anläggningar, elektrisk materiel eller elektriska installationer.

2 § Den systemansvariga myndigheten får, i den utsträckning det behövs för att kunna utöva systemansvaret, beordra elproducenter att, mot mark­nadsmässig ersättning, öka eller minska produktionen av el.

Om systemansvaret inte kan utövas genom åtgärder som nämns i första stycket, får den systemansvariga myndigheten, i den utsträckning det behövs för att kunna utöva systemansvaret, beordra innehavare av nätkoncession att begränsa eller avbryta överföring av el till elanvändare. I den utsträckning systemansvaret så medger skall begränsning och avbrytande av överföringen genomföras så rättvist som möjligt. Därvid skall, i den utsträckning det är möjligt, koncessionshavarens åtaganden beträffande leveranssäkerhet beak­tas.

Närmare föreskrifter om den systemansvariga myndighetens befogenheter enligt första och andra styckena meddelas av regeringen.

3 § Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för elproducenter och elanvändare att till den systemansvariga myndigheten lämna de uppgif­ter om produktion eller konsumtion av el som behövs för utövandet av sys­temansvaret.

Balansansvar

4 § En elanvändare är skyldig att se till att det finns någon som har åtagit sig det ekonomiska ansvaret för att det nationella elsystemet tillförs lika mycket el som tas ut i elanvändarens uttagspunkt (balansansvar). Ett sådant åtagande skall göras genom ett avtal med den myndighet som enligt 1 § skall ha systemansvaret för el.

En elanvändare som är ansluten till en ledning eller ett ledningsnät skall hålla innehavaren av nätkoncession underrättad om vem som har åtagit sig balansansvaret i hans uttagspunkt.

Första och andra styckena gäller inte de elanvändare som köper sin el från innehavaren av leveranskoncession enligt 5 kap.

5 § Den som innehar en leveranskoncession skall hålla innehavaren av nätkoncessionen underrättad om till vilka elanvändare inom leveransområdet han levererar el samt vem som har åtagit sig balansansvaret för hans egna inköp.

6 § Den som innehar en nätkoncession skall hålla den systemansvariga myndigheten underrättad om de uppgifter som har lämnats enligt 4 och 5 §§. Han skall dessutom hålla den systemansvariga myndigheten underrättad om vem som har åtagit sig balansansvaret för hans egna inköp.

9 kap. Skyddsåtgärder

1 § Elektriska anläggningar, elektriska anordningar avsedda att anslutas till sådana anläggningar, elektrisk materiel och elektriska installationer skall vara så beskaffade och placerade samt brukas på sådant sätt att betryggande säkerhet ges mot person- eller sakskada eller störning i driften vid den egna anläggningen eller vid andra elektriska anläggningar.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får, i den mån det behövs från elsäkerhetssynpunkt, meddela föreskrifter om kontroll, provning eller besiktning samt andra föreskrifter som rör elektriska anläggningar, anordningar avsedda att anslutas till sådana anläggningar, elektrisk materiel eller elektriska installationer.

2 § Om en elektrisk anläggning genom inverkan på en redan befintlig sådan anläggning kan vålla person- eller sakskada eller störning i driften, svarar innehavaren av den förstnämnda anläggningen för de åtgärder som behövs vid hans anläggning för att förebygga sådan skada eller störning.

Vad som sägs i första stycket gäller också då en elektrisk anläggning kan vålla sakskada genom inverkan på en redan befintlig rörledning för transport av naturgas, för vilken det krävs koncession enligt lagen (1978:160) om vissa rörledningar.

3 § Den som innehar en anläggning för starkström med en spänning som överstiger 1 000 volt mellan fasledare där det vid enfasigt fel kan uppkomma jordslutningsström med större styrka än 500 ampere, är, utöver vad som följer av 2 §, skyldig att iaktta följande. Så snart han får kännedom om att en elektrisk anläggning för svagström eller för starkström med en spänning av högst 1 000 volt mellan fasledare tillkommit, svarar han för de åtgärder som behövs vid hans anläggning för att förebygga skada eller störning.

Åtgärder som avses i första stycket skall vara ägnade att förebygga att anläggningen genom inverkan på den andra anläggningen genom induktion eller förhöjda markpotentialer orsakar person- eller sakskada eller annan störning än ljudstörning.

4 § Om, i fall som avses i 3 §, innehavaren av en senare tillkommen anläggning genom bristande planläggning av anläggningens utförande eller på annat sätt har föranlett att kostnaden för skyddsåtgärder blivit väsentligt högre än nödvändigt, svarar han för merkostnaden.

5 § Om en elektrisk anläggning flyttas eller ändras i fråga om utförande eller drift och risken för skada eller störning därmed ökar, skall frågan om skyldighet att svara för skyddsåtgärder som föranleds av den ökade risken bedömas på samma sätt som om anläggningen var ny.

6 § En elektrisk anläggning skall anses ha tillkommit då den togs i bruk. Har olika delar av en anläggning tagits i bruk vid skilda tidpunkter, skall varje sådan del vid tillämpning av detta kapitel anses som en särskild anläggning.

7 § Om, i fall som avses i 2 och 3 §§, nödvändigt skydd kan uppnås med bättre verkan eller till lägre kostnad genom någon åtgärd vid en annan anläggning än den vars innehavare enligt 2 eller 3 § är skyldig att svara för åtgärden, skall innehavaren av den förstnämnda anläggningen, efter överenskommelse eller beslut av allmän domstol, utföra åtgärden.

Den innehavare som utfört en åtgärd enligt första stycket har rätt att av den som enligt 2 eller 3 § haft att svara för åtgärden få ersättning för de utgifter som varit nödvändiga för de utförda åtgärderna. Om de utförda åtgärderna inneburit en fördel för anläggningen i form av minskning av utgifterna för dess underhåll och drift eller annan stadigvarande förbättring av driften, skall ersättningen minskas i motsvarande mån.

8 § Särskilda bestämmelser om elektromagnetisk kompatibilitet finns i lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet.

10 kap. Skadestånd

Ansvar för skada genom inverkan av el från starkströmsanläggning

1 § Har någon tillfogats person- eller sakskada genom inverkan av el från en starkströmsanläggning, skall skadan, även om det inte följer av allmänna skadeståndsbestämmelser, ersättas av innehavaren av den starkströmsanläggning från vilken elen senast kommit.

Ansvar enligt första stycket gäller inte

1. den som innehar en starkströmsanläggning för produktion av el där generatoren har en märkeffekt om högst 50 kilovoltampere,
2. den som innehar en starkströmsanläggning som är avsedd för användning av el och som tillförs el med en spänning av högst 250 volt mellan en ledare och jord eller, vid icke direkt jordat system, mellan två ledare,
3. om skadan skett på en annan elektrisk anläggning eller en rörledning för transport av naturgas, för vilken det krävs koncession enligt lagen (1978:160) om vissa rörledningar, eller
4. om den elektriska anläggningen utgörs av en inrättning för godsbehandling eller är avsedd för en sådan inrättnings behov och skada uppkommit på egendom som har blivit mottagen för sådan befordran.

2 § Om en skada orsakas av säkerhetsbrist i el som har satts i omlopp från en elektrisk anläggning med egen generator eller transformator är innehavaren, om inte annat följer av 3 §, skyldig att betala skadestånd för personskada samt för sakskada på egendom som till sin typ vanligen är avsedd för enskilt ändamål, om den skadelidande vid tiden för skadan använde egendomen huvudsakligen för sådant ändamål.

Med säkerhetsbrist avses att elen inte är så säker som skäligen kan förväntas.

Avtalsvillkor som inskränker skadeståndsskyldigheten är utan verkan.

3 § Skadeståndsskyldig enligt 2 § är inte den som

1. visar att han inte har satt elen i omlopp i en näringsverksamhet,
2. gör sannolikt att säkerhetsbristen inte fanns när han satte elen i omlopp,
3. visar att säkerhetsbristen beror på att elen måste stämma överens med tvingande föreskrifter som har meddelats av en myndighet, eller
4. visar att det på grundval av det vetenskapliga och tekniska vetandet vid den tidpunkt då han satte elen i omlopp inte var möjligt att upptäcka säkerhetsbristen.

Skadestånd vid driftstörning

4 § Har driften vid en elektrisk anläggning störts genom inverkan av el från en annan sådan anläggning och vållar störningen personskada, sakskada eller ren förmögenhetsskada, skall innehavaren av sistnämnda anläggning ersätta skadan, om störningen har uppstått till följd av uppsåt eller vårdslöshet från hans sida.

Skadelidandes medvållande

5 § Om vållande på den skadelidandes sida har medverkat till skada som skall ersättas enligt 1 § första stycket eller 4 § gäller 6 kap. 1 § skadeståndslagen (1972:207).

Skadestånd enligt 2 § jämkas efter vad som är skäligt, om vållande på den skadelidandes sida har medverkat till skadan.

Bestämmande av skadestånd

6 § Vid bestämmande av ersättning för skada enligt 1, 2 eller 4 § tillämpas 5 kap. skadeståndslagen (1972:207).

När ersättning för sakskada bestäms enligt 2 § avräknas ett belopp om 3 500 kr.

Ägares skadeståndsansvar

7 § Har ägaren till en elektrisk starkströmsanläggning upplåtit nyttjanderätten helt eller delvis till någon annan, svarar han ändå för skada som skall ersättas enligt denna lag som om han alljämt innehaft anläggningen. Ägaren är dock inte ansvarig med annan egendom än som har upplåtits.

Den ersättning ägaren kan ha utgett i ett sådant fall som avses i första stycket får han kräva tillbaka av nyttjanderättshavaren.

8 § Talan mot en elektrisk anläggnings ägare eller innehavare om skadestånd enligt 1 § första stycket eller 4 § skall väckas inom två år från det skadan inträffade.

Den som vill ha ersättning enligt 2 § skall väcka talan inom tre år från det han fick eller borde ha fått kännedom om att fordringen kunde göras gällande. Talan om ersättning måste dock väckas inom tio år från det att den som påstås vara skadeståndsskyldig tillhandahöll elen.

Den som inte väcker talan i tid har inte rätt till ersättning enligt de angivna bestämmelserna.

11 kap. Särskilda bestämmelser om överföring och leverans av el till konsumenter

Inledande bestämmelser

1 § Detta kapitel gäller överföring och leverans av el till konsumenter. Med konsument avses en fysisk person till vilken el överförs eller levereras huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet.

2 § Avtalsvillkor som i jämförelse med bestämmelserna i detta kapitel är till nackdel för konsumenten är utan verkan mot denne.

Avbrytande av överföring av el på grund av konsumentens avtalsbrott

3 § Överföring av el får avbrytas, om konsumenten försummar sina skyldigheter och försummelsen utgör ett väsentligt avtalsbrott.

Innan överföringen avbryts skall konsumenten uppmanas att inom viss skäligen tid vidta rättelse och, i annat fall än som avses i 4 §, underrättas om att överföringen annars kan avbrytas. Sker rättelse får överföringen inte avbrytas.

Om omständigheterna ger anledning att befara att ett avbrott skulle medföra ej obetydlig personskada eller omfattande sakskada, får överföringen inte avbrytas. Det gäller dock inte om konsumenten handlar otillbörligt.

4 § Om avtalsbrottet består i att konsumenten försummat att betala för överföring eller leverans av el gäller, utöver vad som anges i 3 §, att konsumenten sedan tiden för rättelse gått ut skall uppmanas att betala inom tre veckor från det att han har delgetts uppmaningen och en underrättelse om att överföringen annars kan avbrytas. Ett meddelande om den uteblivna betalningen skall samtidigt lämnas till socialnämnden i den kommun där konsumenten får el överförd.

Sker betalning eller är fordringen tvistig får överföringen inte avbrytas. Överföringen får inte heller avbrytas om socialnämnden inom den tid som anges i första stycket skriftligen har meddelat den som lämnat underrättelsen att nämnden tar på sig betalningsansvaret för skulden.

5 § Innehavaren av nätkoncessionen och elleverantören har rätt till skälig ersättning av konsumenten för kostnader som föranleds av åtgärder som nämns i 3 och 4 §§ .

6 § Underrättelser och meddelanden som avses i 4 § första stycket skall lämnas enligt formulär som fastställs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Avbrytande av överföring av el av elsäkerhetsskäl m.m.

7 § Innehavaren av nätkoncession får avbryta överföringen av el för att vidta åtgärder som är motiverade av elsäkerhetsskäl eller för att upprätthålla en god drift- och leveranssäkerhet. Avbrottet får inte i något fall pågå längre än åtgärden kräver.

Om innehavaren av nätkoncession kan förutse annat än kortvariga avbrott i överföringen, skall konsumenten underrättas i god tid före avbrottet. Konsumenten skall underrättas personligen eller, om det är lämpligt, genom anslag.

Skadestånd vid avbruten överföring av el

8 § Avbryts överföringen av el på grund av konsumentens försummelse utan att förutsättningarna i 3 och 4 §§ är uppfyllda, har konsumenten rätt till ersättning för skada av nätkoncessionshavaren.

Har överföringen av el avbrutits på begäran av elleverantören, skall denne, i stället för koncessionshavaren, ersätta konsumenten för den uppkomna skadan.

9 § Om innehavaren av nätkoncession inte har underrättat konsumenten enligt 7 § andra stycket, har konsumenten rätt till ersättning för skada av koncessionshavaren.

10 § Om överföringen av el avbryts utan att det beror på konsumentens försummelse och utan att det finns rätt att avbryta överföringen enligt 7 § första stycket, har konsumenten rätt till ersättning för skada av nätkoncessionshavaren om inte denne visar att avbrottet beror på ett hinder utanför hans kontroll som han inte skäligen kunde förväntas ha räknat med och vars följder han inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.

Beror avbrottet på någon som koncessionshavaren har anlitat för att utföra underhåll, reparation eller liknande arbete, är koncessionshavaren fri från skadeståndsskyldighet endast om också den som han har anlitat skulle vara fri enligt första stycket.

11 § Skadestånd enligt 8-10 §§ omfattar ersättning för utgifter och inkomstbortfall samt annan förlust på grund av avbrottet.

Om skyldigheten att utge skadestånd skulle vara oskäligt betungande med hänsyn till den skadeståndsskyldiges ekonomiska förhållanden, kan skadeståndet jämkas efter vad som är skäligt. Vid bedömningen skall även beaktas föreliggande försäkringar och försäkringsmöjligheter, den skadeståndsskyldiges förutsättningar att förutse och hindra skadan samt andra särskilda omständigheter.

12 § Konsumenten skall underrätta motparten om anspråk på ersättning inom två år från det att skadan inträffade. Gör han inte det, har han förlorat sin rätt till ersättning för den uppkomna skadan.

12 kap. Tillsyn m.m.*Tillsyn*

1 § Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och av föreskrifter eller villkor som har meddelats med stöd av lagen utövas, såvitt avser frågor om elsäkerhet och driftsäkerheten hos det nationella elsystemet, av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer.

Tillsynen i övrigt över efterlevnaden av denna lag och av föreskrifter och villkor som har meddelats med stöd av lagen utövas av nätmyndigheten.

2 § En tillsynsmyndighet har rätt att på begäran få de upplysningar och ta del av de handlingar som behövs för tillsynen. En begäran får förenas med vite.

3 § En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden som behövs för att trygga efterlevnaden av de föreskrifter och villkor som omfattas av tillsynen. Ett föreläggande får förenas med vite.

Ett föreläggande som avser elsäkerhet eller driftsäkerheten hos det nationella elsystemet gäller omedelbart.

Särskilt om tillsyn som avser elsäkerhet eller driftsäkerheten hos det nationella elsystemet

4 § Tillsynsmyndigheten får

1. förordna om rättelse på vederbörandes bekostnad om någon inte följer ett föreläggande enligt 3 § som är påkallat av elsäkerhetsskäl,

2. förbjuda användning av en elektrisk anläggning som är i ett sådant skick eller används på ett sådant sätt att fara för person eller egendom kan uppstå,

3. förbjuda tillhandahållande eller användning av elektrisk materiel som är i ett sådant skick eller används på ett sådant sätt att fara för person eller egendom kan uppstå eller som inte är kontrollerad, provad, besiktigad eller dokumenterad enligt gällande föreskrifter,

4. förbjuda tillhandahållande av tjänster som innebär fara för person eller egendom till följd av bristfällig eller felaktig installation av elektriska starkströmsanläggningar.

Beslut enligt första stycket gäller omedelbart och får verkställas.

5 § För tillsyn som avser elsäkerhet eller driftsäkerheten hos det nationella elsystemet har tillsynsmyndigheten rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen, dock inte bostäder.

Om det behövs för tillsynen avseende elsäkerhet, får tillsynsmyndigheten hos tillverkare, importörer, grossister och detaljhandlare för provning ta ut ett eller flera exemplar av en anordning, avsedd att anslutas till en elektrisk anläggning, eller elektrisk materiel som har införts eller skall införas på marknaden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om ersättning för uttaget prov och om skyldighet att ersätta tillsynsmyndighetens kostnader för provning.

Polismyndigheten skall lämna det biträde som behövs för tillsynen.

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för myndighets verksamhet som sker med stöd av denna lag.

13 kap. Övriga bestämmelser

Ansvarsbestämmelser

1 § Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. bryter mot 2 kap. 1 eller 3 §,
2. bryter mot villkor som meddelats med stöd av 2 kap. 11 §, eller
3. bryter mot föreskrift som har meddelats med stöd av 8 kap. 1 § tredje stycket eller 9 kap. 1 § andra stycket.

Till böter döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. bryter mot 2 kap. 22 § eller
2. inte gör anmälan enligt 6 kap. 1 § i rätt tid eller i sådan anmälan lämnar oriktig uppgift.

I ringa fall döms inte till ansvar.

2 § Till ansvar enligt denna lag döms inte om gärningen är belagd med straff enligt brottsbalken.

3 § Den som har åsidosatt ett vitesföreläggande döms inte till ansvar enligt denna lag för gärning som omfattas av föreläggandet.

4 § Elektriska anläggningar, anordningar avsedda att anslutas till en elektrisk anläggning eller elektrisk materiel som varit föremål för brott enligt denna lag skall förklaras förverkade, om det inte är uppenbart oskäligt. I stället för sådan egendom kan värdet av egendomen förklaras förverkat. Även utbytet av brott enligt denna lag skall förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt.

Överklagande

5 § Beslut av nätmyndigheten enligt 2 kap. 23-25 §§, 3 kap. 3 §, 6-8 §§, 11, 12, 14 och 15 §§, 4 kap. 6, 7 och 10 §§ samt 5 kap. 7, 10 och 11 §§, beslut av en tillsynsmyndighet enligt 12 kap. 2-4 §§ samt beslut av den systemansvariga myndigheten om ersättning till den som enligt 8 kap. 2 § beordrats öka eller minska produktionen av el får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Regeringen får meddela föreskrifter om överklagande av andra beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1998, då lagen (1902:71 s. 1), innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar, och lagen (1994:618) om handel med el, m.m., skall upphöra att gälla.

2. För en elanvändare som har debiterats kostnaden för en mätare med tillhörande insamlingsutrustning och för dess installation i uttagspunkten enligt 2 § 10 mom. första stycket lagen (1902:71 s. 1), innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar, skall 2 § 10 mom. andra stycket nämnda lag alltjämt gälla.

3.1 ärenden om prisreglering enligt 10 § lagen (1994:618) om handel med el, m.m., som är anhängiga vid den nya lagens ikraftträdande skall äldre bestämmelser tillämpas.

4. Punkten 4 i övergångsbestämmelserna till lagen (1994:617) om ändring i lagen (1902:71 s. 1), innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar, i dess lydelse enligt lagen 1995:1140 skall alltjämt gälla.

5. Punkterna 2 och 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (1994:617) om ändring i lagen (1902:71 s. 1), innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar, skall alltjämt gälla i ärenden där ansökan har gjorts före den 1 januari 1996.

6. För ledningar som före ikraftträdandet av denna lag har dragits fram enligt vad som sägs i 5 b § lagen (1902:71 s. 1), innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar, skall 5 b § alltjämt gälla.

7. Om en ledning har dragits fram före den 1 juli 1982 tillämpas 2 kap. 24 § endast om ledningen var i bruk nämnda dag eller togs i bruk därefter och återställningsåtgärder är påkallade ur allmän synpunkt.

På regeringens vägnar

GÖRAN PERSSON

ANDERS SUNDSTRÖM
(Närings- och handelsdepartementet)